

När OS kom till Nordmaling

NORDMALING

Den olympiska elden flammade mot den jämngrå himmelen under fredagens OS-tävlingar i Nordmaling.

Tresteg, simhopp och skytte varvades med potatisrace, säcklöpning och inlines, när årskurserna 3-6 i arbetslag syd, tampades om medaljerna.

Under hösten arbetar arbetslag syd med temat OS, på alla möjliga sätt. Där finns redaktionen för OS-tidningen, ceremonigrupper, tävlingsledning och flaggsömmerskor för att nämna några. Man har forskat kring Australien och arbetat kring tidningsartiklar under både svenska- och engelskalektioner.

I fredags hölls de efterlängta tävlingarna, där varje elev deltog i minst två grenar av de 21 som stod på programmet. Där fanns de traditionella friidrottsgrenarna som 100 meter löpning och spjutkastning, men också inlines, pilkastning och skateboard.

Två guld

Tävlingsgrenarna var framtagna av elevernas egen tävlingsledning och klass 9A ställde upp som funktionärer. I vattenpistolsskyttet gällde det att släcka så många värmeljus som möjligt.

- Jag valde vattenpistol för att det är en ny sport som verkade kul, sa Tobias Örtenbäck, klass 4 syd, som lyckades släcka tre av de fem värmeljusen.

- Jag vet att Sverige tog två OS-guld i skytte också.

Skyttet hade tillsammans med simtävlingarna flest deltagare, där Sveriges OS-guldmedaljörer Frölander och Alshamar hade gott om arvtagare som kämpade sig fram på distansen 50 meter frött.

De mest halsbrytande numren bjöd simhopparna på där det tävlades i tre moment: Häftigt hopp, snygga dykningar och kanonkula.

Simhopp

- Jag skulle vilja vara med i fler grenar men det hinner jag inte, sa Fredrik Johansson klass 5 syd, som fick åskådarna att hålla andan under sina vågade simhopp. Tröttast av alla var förmodligen maratonlöparna som sprang ett tiondels maratonlopp, dryga fyra kilometer, i regnrasket. Eleverna ska nu fortsätta att jobba med OS där tävlingsresultat och upplevel-

Fredrik Johansson, klass 5 syd, fick alla att hålla andan under simhoppningen.

Vattenpistolsskyttet lockade många deltagare. Tobias Örtenbäck, klass 4 syd lyckades hålla tungan rätt i mun...

Tinika Häggström, klass 3 syd, tävlade i tresteg och lyckades hoppa ända fram till sandgroppen

ser skall användas till bland annat till matematikuppgifter. OS kommer sedan att avslutas med en ceremoni, lika pampig som invigningen.

MONICA LUNDQVIST
0930-100 29, 070-621 50 22
monica.lundqvist@vk.se

VÄSTERBOTTENS-KURIREN tisdag 3 oktober 2000

Nordmaling spelar – i andra lag

2004 2000

Nordmalings IF är borta, men i Sikeås premiärmatch mot Hammarby i kväll är den nedlagda föreningen välrepresenterad. Inte mindre än åtta gamla NIF:are återfinns i de båda lagen

En av dem som dragit på sig ny grönvit tröja är Daniel Källberg i Hammarby.

– Jag behövde inte ens byta nummer, skrattar nummer 9

Källberg, som dessutom har utsetts till lagkapten.

– Jag har aldrig jag varit lagkapten i hela mitt liv, så det känns förstås som en ära, även om det känns lite konstigt som nykomling.

Att möta Sikeå i första matchen är extra inspirerande, tycker Källberg.

– Det ska bli jåkligt kul. Hopas att alla gamla kompisar får spela.

Fredrik "Dallas" Dahlgren, som gick från NIF till Sikeå håller med.

– Det här är liksom det nya derbyt, säger Dahlgren som trivs lika bra i Sikeå som han gjorde i Nordmaling.

Han tycker inte att Sikeå ska ha pressen på sig i den inledande matchen i handbollsettan ikväll.

– Hammarby får gälla som favorit och vi slår ur underläge. Konkurrensen om platserna i Sikeå är stenhård och kvällens lag är inget självklart val.

– Vi har 19 bra killar och 7 av dem ska vila varje match, säger tränaren Per Olsson.

– Serien är lång och truppens bredd är en av våra styrkor.

Magnus Ivarsson är dock borta i minst fyra veckor, efter ett mellandhandsbrott förra helgen.

Och så här gick det för NIF-spelarna: Fredrik Dahlgren, Sikeå, Per Lindborg, do, Anders Rönnqvist, do, Roger Övermark, do, Fredrik "Korpen"

Wikner, Hammarby, Lars Jonsson, do, Daniel Källberg, do, Urban Sandström, Carlshamn, Martin Hallqvist, Kroppskultur, Krister Berg, Spånga, Mar-

cus Berggren, Umeå IK, Tomas Lundholm, do, Thomas Kurkio, do, Peter Gustafsson, do, Håkan Wallengren, do, Bengt Wikman, do, Joachim Rådeström, Ersboda, Fredrik Pålsson, do, Johan Markström, RP IF, Axel Bäcklund, skadad, Lars-Göran Nyström, slutat

Tränarna: Magnus Grahn, Hammarby, Johan Lundberg, slutat, Jan Sjöstedt, målvaktstränare i Sikeå, Tomas Johansson, tränare i Nordmalings HF.

MONICA LUNDQVIST

2 okt 2000

En skadad i trafikolycka

NORDMALING En person ådrog sig nackskador när hon blev påkörd bakifrån i närheten av Rundvik, Nordmaling, vid 19-tiden på söndagskvällen.

Hon bromsade in när en framförvarande långtradare skulle svänga av E4 till vänster. Bakifrån kom en annan bil, som inte hann bromsa.

Den skadade bilföraren fördes till sjukhuset i Örnsköldsvik av Sundsvallspolisens, som var på hemväg från hockeymatchen mellan Umeå och Timrå.

Masugnen ska utveckla Nordmaling

NORDMALING

I Nordmalings Kommun finns en stor vilja att samarbeta för kommunens bästa.

Det visar resultatet av företagarföreningen Navets förstudie.

Därför har man nu sökt pengar till projektet "Masugnen" – ett tänkt utvecklingscenter i Nordmaling, som inte har någon egentlig anknytning till Olofsfors Bruk.

När John Jennings, grundaren av Olofsfors Bruk passerade Nordmaling 1762 såg han traktens möjligheter. Han bad om att få anlägga en masugn vilket blev början på en 250 år lång bruksepoik i Nordmaling. Nu är det dags för en ny form av epok anser Navet, som sökt bland annat EU-pengar till projektet Masugnen.

Namnet Masugnen har ingenting med Olofsfors Bruk att göra utan skall ses symboliskt. Vi hoppas kunna sammanföra människor, som har olika tankar och idéer om utveckling. En smältdegel för åsikter som kan resultera i nya möjligheter, säger Sirpa Kärki, som arbetat med förstudien för Navets räkning.

Viktigt nå alla

Många instanser jobbar med samma frågor och man var intresserad av att undersöka hur man skulle kunna samordna och dra nytta av varandra. Det är slöseri med resurser när man jobbar med samma sak på olika håll.

I förstudien har ett 35-tal träffar med kommuninnevånare, föreningar, nätverk och organisationer hållits. Alla som velat har haft möjlighet att lämna synpunkter och idéer om vad som kan leda till utveckling och vilka frågor som är viktiga att samarbeta kring.

Det viktiga var att inte gå ut till en snäv krets utan att verkligen nå ut till folk och det slående är att alla, precis alla, har efterlyst bättre samarbete på alla nivåer.

Utifrån detta har Navet nu sökt pengar till projektet Masugnen, där kommunen är medfinansier.

Masugnen är helt enkelt namnet på utvecklingscentret, som planeras ligga i Byggetemas lokaler, säger Kärki.

En fysisk plats där föreningar, företag och enskilda personer ska kunna få hjälp med att förverkliga idéer. Man kan få hjälp med att hitta finansierare, hitta samarbetspartners eller få veta hur man kan gå vidare, om man har en idé. Man kommer också att kunna köpa in sig på kontorsplats eller kanslifunktioner där man har tillgång till fax och kopiator eller vad man behöver.

Ungdomsfrågor

Efter önskemål från diskussionsträffarna kommer utvecklingscentrat också att inrymma bland annat turist- och kultursamordnare, EU-rådgivare, IT-informatör, näringslivsutvecklare och affärsrådgivare. Förstudien har också resulterat i ett lokalt samarbete kring så kallat brett partnerskap. Det innebär helt enkelt att ideella organisationer, det privata näringslivet och den offentliga sektorn tillsammans jobbar fram planer för kommunen. Där har en mängd aktörer anmält sitt intresse. Allt från Köpmannaföreningen, Arbetsförmedlingen och kyrkan till Ungdomsrådet, konstföreningen och LO.

Vi kommer bland annat att arbeta kring ungdomsfrågor, kultur och teater samt näringslivs- och landsbygdsutveckling, säger Kärki.

Tanken är att bredda engagemanget och hitta folk som vill jobba kring olika frågor. Sedan skall Masugnen verkställa de goda idéer som kommer fram.

Projektet har sökt pengar för tre år, och beslut kommer att fattas i december.

Alla i Nordmaling, gammal som ung, är beroende av varandra på ett eller annat sätt. Nu har man viljan att samarbeta och då har man kommit långt.

MONICA LUNDQVIST
0930-100 29, 070-621 50 22
monica.lundqvist@vk.se

FOTO: MONICA LUNDQVIST

Projekt Masugnen har ingenting med masugnen på Olofsfors Bruk att göra. – Namnet är helt symboliskt och syftar på den smältdegel för tankar och idéer som ska resultera i nya möjligheter och föra Nordmalings utveckling framåt, säger Sirpa Kärki, som arbetat med förstudien.

Tis 30kt 2000

HUSUM RÖR AB

RUNDEVIK

Fr om 1 oktober har företaget övertagits av tidigare anställda, Ronny Sjölund och Roger Gimbergsson.

Jag vill tacka kunder, leverantörer och kollegor för den tid som varit och önskar mina efterträdare lycka till

Stig Sjölund

Vi som övertar verksamheten vill samtidigt passa på att önska såväl gamla som nya kunder välkomna. Vår målsättning är att leva upp till den goda renommé som HUSUM RÖR AB åtnjutit genom åren.

Ronny Sjölund och Roger Gimbergsson

Rymmare greps på toalett

50kt. 2000

NORDMALING Två efterlysta rymmare från Sörbyns kriminalvårdsanstalt greps i tisdagseftermiddag vid Nordmalings kyrka. Efter att ha vandrat i regn och rusk under natten hade rymmarna sökt skydd i kyrkans toaletter som finns i en separat byggnad intill. De var ganska medtagna av nattens äventyr och följde därför frivilligt med Nordmalingspolisen som förde dem till häktet i Umeå.

KUSTLANDET

Ny präst i Nordmaling

NORDMALING: I Nordmalings kyrka välkomnades i söndags prästen Samuel Örnberg till tjänst i församlingen. Prosten Michael Hakalax och kyrkvårdarna hade förbön genom handpåläggning för den nye medarbetaren. Samuel Örnberg predikade och Marie Hörnqvist bjöd på vacker sång ackompanjerad av Mats Wahlbergs pianospel.

Mats Wahlberg, församlingens organist, avslutade gudstjänsten med ett märkligt postludium. Efterföljande kyrkkaffe med flera välkomsttalare som hälsade Karin och Samuel Örnberg hjärtligt välkomna till församlingen.

FOTO: INGELA HJULFORS BERG

Polischef Tomas Erixon och kontoristen Annika Nyberg trivs i nordmalingpolisens nya fräscha lokaler i invid posten.

Polisen i nya lokaler

NORDMALING Nordmalingspolisen har flyttat till nya lju-sa fräscha lokaler. Sedan första oktober huserar de i föredetta Ica Liljedahls lokaler intill posten.

En rejäl ombyggnad har gjorts. Innertaket har sänkts, golvvärme har installerats och ett ytterligare tjänsterum har byggts till.

Skälet till att vi flyttade var att vi hade länets dyraste lokalhyra. Dessutom har vi nu fått en mer ändamålsenlig lokal. Vi har hämtat godbitar från andra polisstationer med bland annat en central mitt i stationen och ett dubbelgarage. I förra fastigheten låg garaget lite olämpligt nära husets ventilation. Lägenheterna fick in både mäsksdoft och bensinångor, säger polischefen Tomas Erixon. Han lovar att allmänheten så småningom ska bjudas till öppet hus. Än så länge återstår dock en del små detaljer att fixa.

Nu laddar Larsa om

I 33 år har handbollspremiären varit ett lika säkert som välkommet hösttecken i Nordmaling. En tradition som tvärt bröts när Nordmalings IF gick i konkurs för knappt ett halvår sedan. För elitspelaren Lars-Göran Nyström fick spelarkarriären ett abrupt slut, men nu laddar han om som tränare i nystartade Nordmalings HF.

Våren 2000 kommer för alltid att vara ett bitterljuvt minne för handbollsälskarna i Nordmaling. Det var våren då Nordmalings IF nådde sin topp i handbollshistorien och fick spela elitseriekval. Men det var också våren som den 75-åriga idrottsföreningen gick i konkurs och handbollslivet i Nordmaling tog slut efter 33 år. Lars-Göran "Larsa" Nyström hade ägnat 18 år av sitt 28-åriga liv åt föreningen. Nu stod han utan klubb från den ena dagen till den andra.

- När vi fick konkursbeske-

det på träningen blev allt bara tomt, säger Larsa.

- Även om snacket gick bland oss spelare och folk pratade, så fick vi höra från den a-lagsansvarige att allt skulle lösa sig. Och det ville man ju tro.

Fick nej

Men konkursen var ett faktum och strax därefter träffades nya krafter för att sätta igång en ny handbollsförening i Nordmaling. En interimsstyrelse tillsattes och man började jobba för att direkt rädda verksamheten med ett a-lag i division III. Ett lag med framförallt föreningens egna ungdomar. Men för att kunna starta en verksamhet med en veckas varsel behövdes pengar och föreningen sökte hjälp från kommunen. Där fick man nej.

- Det var nästa dräp. Att få spela i trean var ju det enda lilla halmstrå man hade kvar och besvikelsen blev dubbel när det också gick i stöpet.

Larsa lade av med allt. Träningen kändes meningslös när han inte hade något mål att sträva mot.

Nästan alla spelare sökte sig

vidare till andra klubbar, men inte Larsa.

- Det fanns inte så många alternativ, om man inte ville flytta. Och när man har satsat stenhårt i 10 år är det tungt att spela bara för skojs skull.

I dag är Larsa aktiv i nystartade Nordmalings Handbollsförening, där han finns med i styrelsen, men också som tränare till a- och b-flickorna.

Saknar förebilder

- Det är faktiskt riktigt roligt och inte minst att vara med på matcherna. Men det är synd att de saknar de förebilder som ändå finns i ett a-lag. Jag får fortfarande frågor av många yngre om jag inte ska spela handboll och de har svårt att förstå att man inte har något lag att spela i. Handbollslag har ju alltid funnits i Nordmaling, säger Larsa.

Trots allt ser han ganska ljus på framtiden. Intresset kring den nya föreningen är stort och han kan se tillbaka på tiden med NIF som ett ljust minne. Hans bästa idrottsminne måste bli två.

- Det var när vi blev klara för spel i ettan efter att ha vunnit

säsongens sista match mot Si-keå och naturligtvis elitseriekvalet mot Kroppskultur. Sönt glömmar man aldrig.

A-lag dröjer

Han tror att det kommer att dröja mycket länge, innan Nordmaling har ett a-lag igen. Det tar tid att bygga från grunden.

- Det har snackats mycket om spelarna utifrån som värvas till NIF, men de var inga divior. De har tillfört handbollen här uppe en hel del och det blev liksom Nordmalingsgrabbar av dem allihop. Alla ställde helhjärtat upp för föreningen, säger Larsa, som numera har gott om tid till annat än träning.

- Att man har mer tid till jakt och andra intressen är väl det enda positiva, säger han och hal- lar upp bössan.

Även om handbollslivet andas hopp, kommer hösten att bli tom för många Nordmalingsbor. Ett sant helgnoje har försvunnit.

MONICA LUNDQVIST
0930/10029, 070/621 50 22
monica.lundqvist@vk.se

FOTO: MONICA LUNDQVIST

Handbollskarriären fick ett abrupt slut efter 18 års spel i Nordmalings IF. Nu laddar Lars-Göran Nyström om som tränare i nystartade Nordmalings Handbollsförening.

De ska kart- lägga kultur- livet

NORDMALING

14 blivande kulturadministratörer från Umeå universitet ska i en vecka ta pulsen på Nordmalings kulturliv. För 15 år sedan gjordes en liknande kartläggning. Nu kommer jämförelsen.

– För 15 år sedan var kulturutbudet i Nordmaling rikt med mycket föreningsliv. Tanken är att studenterna ska göra en jämförelse och intervju folk, tjänstemän, politiker och kulturarbetare om dagens utbud, berättar Kurt Genrup, handledare på institutionen för kultur och medier vid Umeå universitet. Studenterna läser kulturadministration som är en påbyggnadsutbildning på 80 poäng.

Skillnader

Sedan 20 år tillbaka åker studenterna ärligen ut från institutionen och gör kulturnedslag i en kommun under en vecka. Kommuner från Norrköping i söder till Jokkmokk i norr har fått påhälsning. Och i år har turen kommit till Nordmaling.

– Vi ska titta på vilka problem och möjligheter som finns inför framtiden. Analysera musik, teater och film dels ur ett ålders-

FOTO: INGELA HJULFORS BERG

Hur står det till med kulturutbudet i Nordmaling? Det ska 14 blivande kulturadministratörer från Umeå universitet ta reda på den här veckan.

perspektiv, som när börjar nordmalingsborna intressera sig för fin kultur, men även se om det finns någon skillnad mellan manlig och kvinnlig kultur.

– Vi ska göra djupintervjuer, fånga både det stora och lilla. Kanske ta en biokväll i Rundvik, intervju ungdomar och arrangörer, berättar Genrup.

Turistfrågor

Men även en del turistfrågor kan vara av intresse. En annan aspekt är Nordmalings läge, mellan två mellanstora städer, hur det påverkar nordmalingsbornas kulturintresse, menar han.

Allt material ska samlas i fältrapporter som sedan ska föredras i början av november.

INGELA HJULFORS BERG
0930-100 29, 102 95
ingela.hjulfors.berg@vk.se

Gun Granberg och Allan Bäckman från Nordmalings församling har uppvaktat de båda 93-åringarna Elsa Lindgren och Johan Engman på de äldres dag i söndags.

Högtidsdag för många äldre

NORDMALING: Tacksägelsedagen blev en verklig högtidsdag för många äldre som besökte gudstjänsten i Nordmalings kyrka och efterföljande samling med lunch.

I kyrkan välkomnade kyrkvård Sven Lundberg med inledande ord före klockringningen. Gudstjänstledare var pastorsadjunkt Åsa Andersson och för predikan svarade Ulf Gustafsson. Kyrkokören sjöng många glada sånger under ledning av organisten Mats Wahlberg. Margareta och Sven Lund-

berg läste texterna. Vid insamlingen efteråt bjöds på god stek till ett 80-tal besökare. Åsa Andersson sjöng, kyrkorådets ordförande Allan Bäckman talade och Ulf Gustafsson avslutade med ett minnesvärt ord. Allra sist sjöngs Härlig är jorden, sedan några av de äldsta i församlingen, Elsa Lindgren och Johan Engman, fått blommor. I kyrkan deltog också 102-åriga fru Elna Sandgren, Håknäs, som valde att åka hem efter nattvardsgudstjänsten.

FOTO: INGELA HJULFORS BERG

– Övåntat, men roligt, tycker Peter och Kent Wedman som fick motta Årets företagarpris i Nordmalings kommun i går.

Företagarpris för individuella fotbäddar

NORDMALING

Årets företagare i Nordmalings kommun blev Rundviksbröderna Peter och Kent Wedman som driver företaget Ortolab. I går fick de motta priset vid Handslaget 2000-Nordmalings företagarmässa.

– Det känns otroligt roligt att få ett erkännande för vårt arbete. Det var inte väntat, säger Peter och Kent Wedman som fick motta en graverad plakett med kommunvapnet ur kommunalrådet Kerstin Sjöströms hand och företagarnas pris av Sven Lundberg.

Ortolab är tillverkare av individuellt anpassade ortopediska fotbäddar.

Deras affärsidé bygger på modern datateknik. Borta är all traditionell gipshantering.

– Vi har 17 scannrar ute i landet. En tredimensionell bild tas av kundens fot. Bilden matas in i en fräs och ut kommer en grovskiss av foten i pu-skum. Vi har recept på alla fötter och själva slutprodukten görs för hand. Vi tappar aldrig hantverket. Fördelen med den här tekniken är vi att vi inte behöver vara på plats för att ta bilderna, säger Peter Wedman.

Kända kunder

Bröderna Wedman startade sitt företag för nio år sedan hemma i Rundvik med två tomma fötter, förlåt händer. I dag har de flera landsting i södra Sverige, storföretag som ICA och inom kort även Posten som kunder. De mest namnkunniga kunderna är landslagsidrottsmän i fotboll, tennis, alpin och handboll. Inför Sveriges OS-satsning var de med och fixade fotbäddarna till bland annat Kajsa Bergqvist

och Mattias Sunneborn. Vem vet, kanske var det deras förtjänst att Kajsa tog en bronsmedalj i höjdhopp.

Företaget har åtta anställda i Rundvik och en i Stockholm.

1995 sålde de sitt företag till dåvarande Löplabbet men ägs numera av ett brittiskt investimentbolag.

Sammansvetsat gäng

– Vi är båda arbetande platschefer. Fördelen med att vara anställd är att vi kan ta ut semester och slipper allt administrativt arbete, säger Peter.

Att flytta företaget dit kunderna finns har varit aktuellt men de trivs alldeles utmärkt i Rundvik.

– Vi är ett bra sammansvetsat gäng med båda fötterna på jorden, säger Peter med ett skratt.

INGELA HJULFORS BERG

0930-100 29, 102 95

ingela.hjulfors.berg@vk.se

En prydlig virkeshög på tre hektar hann Bertil Johansson avverka innan länsstyrelsen ingrep med polis.

FOTO: HANNA ERIKSSON

Polisen stoppade avverkning i skärgård

Bertil Johansson fick inget besked om att 300 hektar av hans skog hade blivit naturreservat

LÅNGRON
– 300 hektar av min skog har länsstyrelsen redan gjort till naturreservat. Nu vill de ta ännu mer, suckar Bertil Johansson. I sista minuten stoppade länsstyrelsen med polishjälp i förra veckan Johanssons skogsavverkning på Långron. Orsaken är att hans skog är interimistiskt naturreservat.

Sedan drygt en vecka står tre skogsmaskiner stilla i väntan på att få komma i gång med avverkningen ute på Furören. I början av juni undrade Bertil Johansson om avverkningstillstånd på 70 hektar hos Skogsstyrelsen.

Om myndigheterna som länsstyrelsen har något att invända mot avverkningen ska de meddela det inom sex veckor. Men jag har inte fått något skriftligt besked. Det var en kille från länsstyrelsen som hörde av sig under kvällen i måndag och pratade om att köpa skogen, men det är allt. Så jag trodde att det var grönt. Om de hade hört av sig hade jag inte tagit till några maskiner. Varför skickade de inte polis på en gång om jag var så svår att få tag i, undrar Bertil Johansson med ett stäng av hinner i röst.

Ätta generationer
I förtags följde VK med honom och hans dotter Ulrika för att titta på det aktuella naturreservatsområdet ute på Furören och Stoppesören. I åtta generationer har Bertil

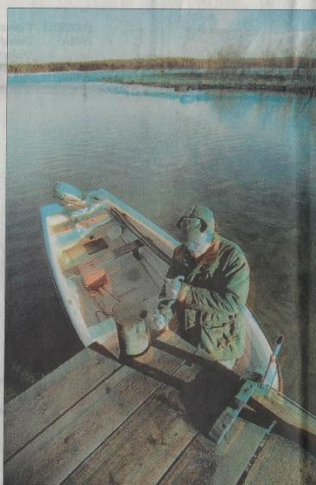
Johanssons släkt brukat skogen, jorden och levit på fisket i Kronärksjön. Nordmalings kommun, som är Västerbottens enda skärgård full av kölsjöar, säger.

Det är en vacker och skärrig skärgård med unik flora och fauna och den enda växtplatsen i Sverige för den lilla vattenväxten ishavsskävans. Detta har Naturvårdsverket och länsstyrelsen insett och i slutet av 90-talet började de förhandla med Bertil för om att få köpa loss marken och göra området till naturreservat.

Förhandlingar sedan -80
Det var då trafikken kom in i vår familj. Dåvarande avdelningsdirektören för länsstyrelsens miljöavdelningen, Per-Erik Persson, satt i vårt kök och sa: "Vi har ju ett normaltillskott på 2 öre per kvadratkilometer och finns det riktigt med skog är priset 5 öre per kvadratkilometer." På svarade min far: "Om tillgången är så billig, då tror jag nog att jag rådet att behålla den", berättar Bertil med eftertryck.

– Jag trodde det inte fanns så vassinniga idéer. Att göra skogen till naturreservat är som att ha en TV men inte få rätta på den.

1980 startade ersättningsförhandlingarna för 300 hektar skog varav 200 hektar är samfundsskog. TRFS provytvärdering av vedvolymen var 1,9 miljoner kronor. Naturvårdsverket erbjöd Johansson 1,03 miljoner kronor i ersättning, alltså hälften av värdet. Därmed var processen i gång. 17 år senare emellan parterna slutligen i tingsrätten om att Johansson skulle få 1,5 miljoner kronor för skogen. Marken äger han fortfarande men har inte röra den.

I åtta generationer har Bertil Johanssons släkt brukat jorden, skogen och fiskat i havet utanför Långron. – I dag är havet fullt av säll och skogen full av byråkrater, säger han bittert.

hansson skulle få 1,5 miljoner kronor för skogen. Marken äger han fortfarande men har inte röra den.

– Havslandet i tingsrätten såg jag som just ett turné. Att allt var över, att jag skulle få arbeta för framtiden lovade länsstyrelsen.

relsen och Naturvårdsverket centrala. Jag tycker därmed att vi har tagit vårt miljöansvar, säger han.

Efter en kvarts härtad anländer vi till Furören i golsträndet höstsol. I oss rinner ena nuan för det tillfriska resenistatet står de tre skogsmaskinerna och en maskinspelare. Det är lugnt och stilla. En vacker höstsolglans villar över de tre hektar skog de hann avverka innan länsstyrelsen ingrep i sista minuten. Nu står maskinerna där och tusen lapparorna tickar livs.

"Med finess"

– Det var inte tal en snuggning av ön utan avverkningen skulle göras med finess. Vi skulle behålla så mycket skog som möjligt. Skogen närmast stranden skulle lämnas. Det är desutom vid strandkanterna som ishavsskävans växer. En maskin skulle användas till att gräsa. Den skulle varanslöt plocka ut väl valda träd. Experter på skogsbruk har samlat med stark naturhansyn. Det är ingen märkvärdig skog, ingen grov naturskog. Den är avverkad en gång på 50-talet och flera gånger innan dess.

Är besviken

Med rejäla ålgavir har han med oss ut i skogen med måttliga tablar och granar. Det är påfallande tygl. Ingen fågelsång, det enda som hörs är ljudet av våra steg i den blöta myllan.

Jag är så besviken. Det känns som länsstyrelsen har lurpassat i vassen i väntan på att få sticka kniven i mig. Det är inte bara en fråga om pengar, för mig har skogen ett stort kulturarv. Jag har jobbat upp

vedvolymen för kommande generationer. Nu kommer jag inte kunna lämna över den till mina barn. Naturvårdsverket har redan tagit 40 000 kubikmeter skog, snart har jag bara 5 000 kubikmeter kvar. Men de kommer de väl också ut till.

Juridiskt ombud

Bertil sveger med handen över skogen och säger:

– Allt det här kommer så småningom att storma omkull. Men det är väl vad länsstyrelsen vill. Jag har ett juridiskt ombud som nu ska reda ut skadeståndskostnaden för maskinerna och bogspridningen som förordade ut dem.

Ingen ska gå lottlös

Länsstyrelsen har fått ett stort antal miljoner kronor för att kunna ersätta värdefulla skogsområden. De säger att ingen ska behöva gå lottlös från sin skog. Yore det inte bättre att kunna bevara skogen och få ersättning i stället?

– Om de nu har fått så mycket pengar så borde de väl registrera tidigare skador på min skogsfastighet först. Att få en klumpsumma innebär dessutom att jag får skatta bort närmare hälften av summan, säger Bertil som inte tänker gräva ned stridsyxan i första taget.

– Det känns som länsstyrelsen har lurpassat i vassen för att sticka kniven i mig. Det är inte bara frågan om pengar, för mig har skogen ett stort kulturarv. Nu kommer jag inte kunna lämna över den till mina barn som det var tänkt, säger Bertil Johansson.

Särskild naturhansyn har vidtagits inför avverkningen, menar Bertil Johansson. Det var inte meningen att vi skulle snaga ön.

INGELA HJULFORS BERG
0930-100 29, 103 95
ingela.hjulfors.berg@vk.se

"Han lovade att inte avverka skogen"

– Vi var tvungna att stoppa Johansson med polis innan det var för sent. Området som han ville avverka i är sedan 6 oktober ett interimistiskt naturreservat, säger Sören Uppsal, naturreservatsutredare vid länsstyrelsen.

Sören Uppsal tog i maj en första kontakt med de berörda markägarna i den tillänkta utökningen av Kronörens naturreservat, Nordmalings kommun.

– Jag pratade med Bertil Johansson och berättade om våra planer på att göra en utökning av reservatet. Han fick en karta i början av juni fick vi en avverkningsskiz från Skogsstyrelsen på hans område.

Jag pratade med honom på telefon och han lovade att han inte skulle avverka. Flera tider för träd för ersättningspråk har gjorts upp, men Johansson har aldrig dykt upp, berättar Sören Uppsal.

Muntligt löfte

Uppsal menar att Johansson hela tiden har sveget ett muntligt löfte om att inte avverka i området.

– Vi hade möjlighet att redan då inrätta ett interimistiskt naturreservat, men vi ville först prata med honom. För en vecka sedan fick vi en påminnelse från en granne i området om att Johansson hade gått i land med flera skogsmaskiner. Då blev vi tvungna att ingripa snabbt. Därför fattade vi beslutet om delgivning.

– Ett interimistiskt naturreservat innebär att med stöd av kapitel 7 paragraf 4 i miljöbalken att det berörda området ska vara oört till dess att naturreservatet vunnit laga kraft. Beslutet gäller från beslutstidpunkten och tre år framåt med möjlighet till ett års förlängning. Beslutet kan endast överklagas hos miljöprövningsnämnden.

"Otyckligt"

VK: Varför har Johansson inte fått något skriftligt besked om att han inte får avverka i området?

– Det är olyckligt. Jag har aldrig varit med om något liknande förut. Jag ansåg att vi hade en muntlig överenskommelse. Vi vill verkligen få i gång en dialog med honom.

VK: Naturvårdsverket har redan gjort en stor del av hans mark till naturreservat är det

konstigt om han känner sig överkörd av myndigheterna?

– Jag känner inte till hans tidigare. Men vi måste jobba på värdena finns. Det är synd att man inte agerade för hela området på en gång.

Markägarna inte glada

VK: 17 år har han kämpat för att få skatteersättning för sin mark men fick till slut ge sig med ett beslut. Fanns det möjlighet att ersätta honom för den delen?

– Det finns möjlighet att lösa gamla uppgörelser men jag kan inte se exakta detaljerna. Dagens ersättningsnivåer ska vara enligt marknadsvärdet.

VK: Ytterligare tre markägare berörs av det interimistiska naturreservatet. Hur har kontakterna varit med dem?

– De övriga markägarna

är värderingsarbetet i full gång. Det är klart att de inte är glada men med dem har vi en kreativ dialog.

145 naturreservat

När den följande avdelningsdirektören Per-Erik Persson kom till länet i slutet av 90-talet fanns det åtta naturreservat, när han gick i pension för två år sedan hade antalet ökat till 145.

Risgringens uppdrag till länsstyrelsen i hela landet är att bilda naturreservat av naturreservat nu ska ske i högre takt än tidigare. Målet är att cirka en procent av den produktiva skogsmarken ska avyttras till reservat under en tioårsperiod. För Västerbotten handlar det om cirka 30 000 hektar eller 180 nya naturreservat.

– Vi har fått mer pengar att

ersätta markägarna med än tidigare. Närmare 80 miljoner kronor kommer att investeras årligen i Västerbotten, säger Sören Uppsal som tillsammans med jägare Per Nilén jobbat med att förbereda reservatsbildningar.

– En procent är ändå en ganska liten del av all produktiv skogsmark i Sverige. Frågan om det är tillräckligt. Det är inte bara människor som ska få verka på jorden, avslutar Uppsal.

INGELA HJULFORS BERG
0930-100 29, 103 95
ingela.hjulfors.berg@vk.se

25 okt 2000

välkommen åter. Nästa vecka blir det Ann-Mari Nordström som svarar för innehållet i programmet.

Unga gardet bjöd på sång

NORDMALING: Nordmalings unga garde – barntimmebarnen och miniorerna fick i söndags ge kyrkobesökarna prov på sin sångglädje och stora deltagarintresse. Barnen sjöng under Carina Anderssons ledning till gitarr, ett flertal vackra sånger och slutade med Gud som haver.

Komminister Samuel Örnberg visade bilder anknyttande till dagens text om pärlor. Margareta Forsberg var textläsare och kollekten gick till flyktingarbetet. Lutherhjälpens arbete i många länder och förbön hölls särskilt för barnen i Israel och Palestina.

Efteråt bjöds deltagarna på varm korv och annat fika, liksom i Rundvik, där samling hölls direkt efteråt med samme präst och diakonissa. Övriga barnledare fanns också på plats och i Rundvik blev det marängsviss efter gudstjänsten. Många föräldrar och barn samlades i respektive kyrkor i det vackra höstvädret.

Konsert som fascinerade

NORDMALING: Det var knäpptyst i kyrkan när världsmästaren på accordeon, Pavel Fenjuk, höll konsert på fredagskvällen. Alla lyssnare fascinerades av den otroliga fingerfärdigheten, men också av den inlevelse i spelet som visades. Det var kroppsspråk på högsta nivå.

– Nu är det bäst att gå hem och sälja dragspelet, sade en av

Torsdagsträff i Nordmaling

NORDMALING: Torsdagsträff i Församlingsgården hölls i veckan med jättestort deltagarantal. Luncherna har blivit mycket populära och nya gäster tillkommer varje vecka.

Diakon Gun Granberg kunde denna torsdag hälsa makarna Frida och Edolf Jonsson, Balsjö, välkomna som underhållare och de höll allra sist andakt. Edolf Jonsson sjunger och ackompanjerar sig själv på piano, frugan Frida läser dikter och berättar. Ett bra komplement till makens sång.

Dagens rätt var kroppkakor och de lät sig väl smaka. Kaffe och toscakaka till sist och nöjda lunchgäster hade fått ännu en trevlig dag att lägga till de tidigare. Syster Gun tackade paret Jonsson med en cyklamen och alla gav sin applåd och hälsade

FYRA GENERATIONER

fredag 17 okt 2000

Fyra generationer samlade. Morfarsmor **Margit Magnusson**, Nordmaling, med lille **William Eriksson** i knäet, mamma **Linda Magnusson**, Umeå, och morfar **Kenth Magnusson**, Rundvik.

Räknar med överskott

Nordmalings-politiker vill rädda musikskolan

NORDMALING

Närmare fem miljoner kronor i överskott räknar Nordmalings kommun göra i nästa års budget. En otrolig förbättring jämfört med 1999 års resultat som landade på 7,3 miljoner kronor i underskott.

Orsaken till överskottet på fem miljoner kronor i budget 2001 kan härledas till ökade skatteintäkter, kraftiga besparingar och låg investeringsnivå.

– Budgetförutsättningarna för nämndernas ramar har blivit bättre, det är något ljusare. Den borgerliga majoriteten föreslår att utöka barn- och utbildningsnämndens ram med 1 720 000 kronor och behålla resten till att säkerställa kommunens kapital. Att dela ut allt är ingen ansvarsfull politik. Vi måste våga samla en del på kistbotten, säger kommunalrådet Kerstin Sjöström, c.

Behålla musikskolan

Majoriteten föreslår att extratillskottet ska användas till att behålla musikskolan 495 000

kronor, föreningsbidragen 500 000, kulturbidrag till förskolan 60 000, bidrag till studieförbunden 240 000 samt fritidsgårdarna 425 000.

Däremot är majoriteten inte beredd att satsa på Baggårds skola trots att många centerpartister och kristdemokrater vill behålla den.

– Det är inget populärt beslut. Vi kan inte bara titta två år framåt. För att behålla en bra skolstruktur i kommunen måste man våga ta sådana här otrevliga beslut, säger Sjöström.

Frikostiga

Socialdemokraterna är betydligt mer frikostiga, de vill dela ut hela överskottet. 1,2 miljoner kronor för att bevara äldreboendet Korallen, 500 000 till ökade resurser inom äldreomsorgen, 920 000 i föreningsbidrag, 1 miljon till lärarstöd för barn med särskilda behov, kultur för barn och äldre 94 000, fritidsgårdsverksamhet 420 000, musikskolan 855 000 samt 240 000 kronor till studieförbunden. Vad beträffar Baggårds skola framtid vill socialdemokraterna återkomma till

FOTO: INGELA HJULFORS BERG

Nordmalings kommunalråd Kerstin Sjöström, c, ser ljusare på framtiden. Hon räknar med överskott i nästa års budget.

budgetfullmäktige i november.

Socialdemokraternas motion om att införa reserabatter för studerande till Umeå och Övik på totalt 150 000 kronor är samtliga partier överens om.

– Reserabatten gäller alla högskolestudenter som är skrivna i Nordmalings kommun. Förutom att vi vill att studenter skriver sig i kommunen

är rabatten tänkt som en stimulans till att våga satsa på högskolestudier. Det är till nytta för hela samhället, säger Sjöström.

INGELA HJULFORS BERG

0930-100 29, 102 95

ingela.hjulfors.berg@vk.se

32

26 Okt 2000
VÄSTERBOTTENS-KURIREN torsdag 2

Nya korsningar i Nordmaling

NORDMALING

Tre planskilda trafikplatser från E4 in till Nordmalings samhälle. Det föreslår Vägverket Region Norr i sin vägutredning som nu är ute på remiss.

- Jag är nöjd. Det märks att de har lyssnat på våra synpunkter, säger Sune Högländer, teknisk chef på Nordmalings kommun.

Botniabanans östra sträckning genom Nordmalings kommun kräver att E4 förbi Nordmalings tätort flyttas cirka 100 meter norrut.

Vägverket har samlat in synpunkter från allmänhet och Nordmalings kommun beträffande E4:s dragning och tagit fram en vägutredning som nu är ute på remiss hos kommunen och länsstyrelsen till den 17 november. Vägverket rekommenderar tre planskilda korsningar vid Rödeviksvägen (väg 353), Kungsvägen (väg 573) och Levarvägen (väg 513).

Bästa alternativet

De menar att tre trafikplatser är det bästa alternativet för att inte störa trafiken till och från Nordmalings samhälle. Av hänsyn till boende och tillgänglighet till Rödeviksområdet förordas att trafikplatsen vid väg 353 får ett östligt läge.

Med en trafikplats vid Kungsvägen är syftet att trafik till och från Botniabanans resecentrum ska underlättas.

För trafikplatsen i Levar förordas, med hänsyn till boende och företag i Levar, det östligaste läget. Genom att låta E4 återta sin nuvarande dragning mellan Kungsvägen och Levar räknar Vägverket med att anläggningskostnaden blir cirka 10 miljoner kronor lägre.

Enligt Vägverkets projektledare Leif Alfredsson beräknas

FOTO: O

E4-korsningen vid Rödeviken söder om Nordmaling har betraktats som en av länets trafikfarligaste

den totala kostnaden för E4 förbi Nordmaling kosta omkring 100 miljoner kronor. En tredje korsning har dock fördyrat vägbygget med 15-20 miljoner kronor.

Markägare

Efter det att remissomgången av vägutredningen är avklarad så ska en arbetsplan tas fram. Markägare ska ges ytterligare en chans att lägga synpunkter.

- Det är ovanligt konfliktfritt med markägarna i Nordmaling trots att ombyggnaden görs förbi ett samhälle, säger Alfredsson.

Vägbygget följer Botniabanans tidsplan. Vägverkets mål är att komma igång inom två år. Själva byggtiden beräknas till drygt ett år.

INGELA HJULFORS BERG

0930-100 29, 102 95

ingela.hjulfors.berg@vk.se

Botniabanan öppnar kontor i Nordmaling

NORDMALING

Nästa höst öppnar Botniabanan AB kontor i Nordmaling.

Hela bygden sjuder snart av byggaktivitet. Husumfabriken bygger ut för fullt och söker efter bostäder till 75 montörer i Nordmaling.

– Vi har tittat på flera lokaler och bedömt att den gamla sjukstugan i Levar lämpar sig bäst, säger Åke Edlund, platschef för Botniabanan Husum-Åhedaån.

Han är den ende som är anställd för kontoret i Nordmaling, än så länge. Lite ensamt kanske, men till nästa höst ska han få fler arbetskamrater. Ytterligare tio administratörer och ett antal tillfälliga konsulter ska flytta in i gamla sjukstugans lokaler som ägs utav Byggetema.

– I väntan på inflyttning är jag tillsvidare inhyrd vid Botniabananens kontor i Umeå, säger Edlund. Vi avvaktar regeringens tillåtlighetsprövning. Hela järnvägsbygget är försenat

minst ett år. Men så fort regeringen har sagt sitt så sparkar vi igång på olika sträckor samtidigt mellan Kramfors och Umeå.

Han är övertygad om att Botniabanan kommer att bli ett enormt lyft för Norrland.

"Inte sjabbla bort"

– Vi får inte sjabbla bort det här genom att diskutera olika vägsträckningar. Vi måste ha ett kommunikationsalternativ till oljan i Norrland. Själva järnvägsbygget ger även ett rejält uppsving för bygden, när alla entreprenörer och konsulter ska in, fortsätter Edlund.

Men redan rör det en hel del på sig mellan Ö-vik och Nordmaling. Botniabanan bygger förfullt norr om Ö-vik och några mil norrut. Den enda sträckan där tillåtlighetsprövningen är klar.

I Husum bygger Modo Paper en ny betrykningsanläggning för 2,3 miljarder kronor. Dessutom ska inom ett par år ombyggnaden av E4 förbi Nordmaling komma igång.

Bostadsbehovet för inhyrda entreprenörer är stort. Inga hotellrum lär finnas till uthyrning i Ö-viksområdet bland annat på grund av Botniabanebygget.

Entreprenören Valmet har gjort en förfrågan hos Nordmalings hus AB om att få hyra lägenheter för 75 montörer i två månader, från januari nästa år.

– Helst vill vi ha stadigvarande hyresgäster, men det är självklart ett plus i kanten även om de bara stannar en kort tid, säger Ingrid Abrahamsson, vd för Nordmalings hus AB.

Botniabanan AB har dock inte gjort någon förfrågan om bostäder i Nordmaling ännu, säger hon.

INGELA HJULFORS BERG
0930-100 29, 102 95
ingela.hjulfors.berg@vk.se

FOTO: INGELA HJULFORS BERG

På övervåningen i gamla sjukstugan i Levar öppnar om ett år Botniabanan AB sitt kontor.